

30. ar-RUM

Källa: **Introduktion till Koranstudier**
Författare: **Syed Abul A'la Mawdudi**

Namnet

Suran har fått sitt namn *ar-Rum* från den andra versen, där orden *ghulibat ar-Rum* förekommer.

Uppenbarelse period

Uppenbarelse perioden för denna sura fastställs helt och hållet av den historiska händelse som nämns i dess inledning. Där sägs: "Romarna har blivit besegrade i det närliggande landet."

Vid den tiden omfattade de bysantinska områdena som gränsade till Arabien Jordanien, Syrien och Palestina, och i dessa områden hade romarna blivit fullständigt övermannade av iranierna år 615 e.Kr. Därför kan man med absolut säkerhet säga att denna sura uppenbarades samma år — och detta var året då utvandringen till Habash ägde rum.

Historisk Bakgrund

Profetian som nämns i de inledande verserna av denna sura är ett av de mest framstående bevisen för att Koranen är Allahs ord och att Profeten

Muhammad är Allahs sanna sändebud. Låt oss se på den historiska bakgrunden till dessa verser.

Åtta år före Profetens kallelse störtades den bysantinske kejsaren Maurice av Phokas, som tog makten och blev kung. Phokas lät först avrätta kejsarens fem söner inför hans ögon och dödade sedan även kejsaren, varefter deras huvuden hängdes upp på en gata i Konstantinopel. Några dagar senare lät han också avrätta kejsarinnan och hennes tre döttrar. Denna händelse gav Khusrau Parvez, den sassanidiske kungen av Iran, en moralisk förevändning att anfalla Bysans. Kejsar Maurice hade nämligen varit hans välgörare; med hans hjälp hade han fått Irans tron. Därför förklarade Khusrau att han skulle hämnas sin "gudfaders" och dennes barns död på usurpatorn Phokas. Så han inledde kriget mot Bysans år 603 e.Kr., och inom några år besegrade han Phokas arméer gång på gång och nådde Edessa (dagens Urfa) i Mindre Asien, samt Aleppo och Antiokia i Syrien.

När de bysantinska ministrarna såg att Phokas inte kunde rädda landet, sökte de hjälp från Afrikas guvernör, som skickade sin son Herakleios till Konstantinopel med en stark flotta. Phokas avsattes omedelbart och Herakleios blev kejsare. Han behandlade Phokas på samma sätt som denne hade behandlat Maurice. Detta skedde år 610 e.Kr., samma år som Profeten Muhammad utsågs till profet.

Den moraliska förevändning som Khusrau Parvez hade använt för att starta kriget fanns inte längre efter Phokas död. Om hans verkliga syfte hade varit att hämnas sin allierades död, skulle han ha slutit fred med den nye kejsaren. Men han fortsatte kriget och gav det karaktären av ett religionskrig mellan zoroastrism och kristendom. De kristna sekter som förföljts av den romerska kyrkan (som nestorianer och jakobiter) sympatiserade med de zoroastriska inkräktarna, och även judarna anslöt sig till dem — så många som 26 000 judar gick med i Khusraus armé.

Herakleios kunde inte stoppa denna storm. Den första nyheten han fick från öst efter att ha bestigit tronen var att iranierna hade intagit Antiokia. Därefter föll Damaskus år 613. År 614 intog iranierna Jerusalem och orsakade en katastrof för den kristna världen. Nittio tusen kristna massakrerades, och Gravkyrkan skändades. Det "sanna korset", som enligt kristen tro Jesus korsfästes på, togs och fördes till Mada'in. Översteprästen Zakarias togs till fånga och alla viktiga kyrkor förstördes. Khusraus högmod kan bedömas av brevet han skrev till Herakleios från Jerusalem:

”Från Khusrau, alla gudars störste, hela världens herre, till Herakleios, hans mest eländige och dåraktige tjänare: Du säger att du litar på din Herre. Varför räddade då inte din Herre Jerusalem från mig?”

Inom ett år efter denna seger hade de iranska arméerna erövrat Jordanien, Palestina och hela Sinaihalvön och nått Egyptens gränser.

Samtidigt pågick en annan konflikt av ännu större historisk betydelse i Makkah. De troende under Profeten Muhammads ledning kämpade för sin överlevnad mot avgudadyrkarna under Qurayshs ledare. Konflikten hade nått en sådan nivå att år 615 tvingades många muslimer fly till det kristna kungadömet Abessinien, en allierad till Bysans. Under dessa år var sassanidernas segrar över Bysans samtalsämnet i Makkah, och avgudadyrkarna hånade muslimerna:

”Se! Elddyrkarna i Iran vinner, och de kristna som tror på uppenbarelse och profetskap besegras överallt. På samma sätt ska vi avgudadyrkare i Arabien utrota er och er religion.”

Det var under dessa omständigheter som denna sura uppenbarades, och i den gjordes följande profetia:

”Romarna har besegrats i det närliggande landet, men inom några år efter sitt nederlag kommer de att segra. Och den dagen ska de troende glädjas åt den seger som Allah skänker.”

Denna profetia innehöll två löften:

1. Romarna skulle segra.
2. Muslimerna skulle också vinna en seger vid samma tid.

Vid denna tid fanns det inte ens en avlägsen möjlighet att någon av dessa profetior skulle uppfyllas inom några år. Muslimerna var få, förföljda och torterade i Makkah, och även åtta år efter denna profetia fanns ingen synlig chans till seger. Romarna förlorade mark varje dag. År 619 hade hela Egypten fallit till sassaniderna, och deras arméer hade nått Tripoli. I Mindre Asien hade de pressat romarna tillbaka till Bosporen, och år 617 intog de Chalcedon, mitt emot Konstantinopel. Kejsaren bad Khusrau om fred på vilka villkor som helst, men Khusrau svarade:

”Jag ska inte ge kejsaren skydd förrän han förs i kedjor inför mig och avsäger sig lydnaden till sin korsfäste gud och underkastar sig eld-guden.”

Till slut blev kejsaren så förtvivlad att han övervägde att överge

Konstantinopel och flytta till Kartago.

Som historikern Gibbon skriver: även sju-åtta år efter Koranens profetia fanns det ingen som kunde föreställa sig att det bysantinska riket någonsin skulle återhämta sig — än mindre segra.

När dessa verser uppenbarades gjorde Makkahs avgudadyrkare narr av dem. Ubayy ibn Khalaf slog vad med Abu Bakr om tio kameler att romarna inte skulle segra inom tre år. När Profeten hörde detta sade han:

”Koranen använder uttrycket *bid’i sinin*, och *bid’* på arabiska betyder upp till tio år. Gör därför vadet på tio år och höj insatsen till hundra kameler.”

Abu Bakr gick tillbaka till Ubayy och ändrade vadet till hundra kameler på tio år.

År 622, när Profeten utvandrade till Madinah, reste kejsar Herakleios i hemlighet till Trabzon via Svarta havet och började förbereda ett motangrepp från Irans baksida. Han bad kyrkan om pengar, och påven Sergius lånade honom kyrkans medel mot ränta för att rädda kristendomen från zoroastrismen. Herakleios inledde sin motoffensiv år 623 från Armenien. Året därpå, 624, gick han in i Azerbajdzjan, förstörde Clorumia — Zoroasters födelseplats — och ödelade Irans främsta eldhus.

Och Allahs makt är stor: detta var samma år som muslimerna vann sin första stora seger vid Badr.

Därmed uppfylldes båda profetiorna i Surah ar-Rum inom den utsatta tioårsperioden.

De bysantinska styrkorna fortsatte pressa iranierna, och i det avgörande slaget vid Nineve år 627 gav de dem ett förkrossande nederlag. De intog det kungliga residenset i Dastagerd och nådde fram till Ctesiphon, Irans huvudstad. År 628 gjorde en intern revolt slut på Khusrau Parvez: han fängslades, 18 av hans söner avrättades inför honom, och några dagar senare dog han själv i fängelset.

Detta var samma år som Hudaybiyyah-fördraget slöts — det som Koranen kallar ”den stora segern”. Samma år gav Khusraus son, Qubad II, upp alla ockuperade romerska territorier, återlämnade det ”sanna korset” och slöt fred med Bysans. Kejsaren reste själv till Jerusalem för att återinstallera korset, och samma år gick Profeten in i Makkah för första gången efter hijrah för att utföra Omrat al-Qada.

Efter detta kunde ingen längre tvivla på Koranens profetia, och många arabiska avgudadyrkare antog islam. Arvingarna till Ubayy ibn Khalaf förlorade vadet och tvingades ge Abu Bakr hundra kameler. Han tog dem till Profeten, som befallde att de skulle ges i välgörenhet, eftersom vadet hade ingåtts innan spel om pengar förbjöds i shari'ah. Därför fick de tas emot från de stridande icke-troende, men skulle ges bort och inte användas personligen.

Tema och innehåll

Diskursen inleds med temat att romarna har blivit besegrade och att människor över hela världen tror att deras rike står inför sitt sammanbrott. Men i själva verket kommer situationen inom några få år att vändas, och de besegrade kommer åter att bli de segrande. Denna inledning bär på en stor sanning: människan är van att bara se det som är synligt och ytligt, medan det som ligger bakom det synliga och ytliga förblir dolt för henne. I livets små frågor leder denna vana att bara se det yttre ofta till missförstånd och felbedömningar. Och när människan kan missta sig så grovt bara för att hon inte vet "vad som händer imorgon", hur mycket större blir då inte hennes misstag om hon bygger hela sin livshållning på det som är synligt och omedelbart, utan att ta hänsyn till det som ligger bortom hennes blick?

Från frågan om konflikten mellan Bysans och Iran övergår därför diskursen till temat om det kommande livet. Fram till vers 27 får människan på olika sätt förstå att det kommande livet inte bara är möjligt, utan också rationellt och nödvändigt. För att hennes livsordning ska vara stabil och balanserad måste hon bygga sitt nuvarande liv på tron på det kommande livet; annars kommer hon att begå samma misstag som alltid uppstår när man förlitar sig enbart på det synliga och det omedelbara.

I detta sammanhang är de tecken i universum som anförs som bevis för det kommande livet exakt samma tecken som bekräftar läran om tawhid. Därför övergår diskursen från vers 28 till att fastslå tawhid och att motbevisa shirk. Det betonas att människans naturliga livsordning inte är något annat än att tjäna den Ende Guden. Shirk strider både mot universums natur och mot människans natur, och varje gång människan har avvikit från denna natur har resultatet blivit oordning och förfall. Här antyds återigen den stora oreda som hade gripit världen på grund av kriget mellan tidens två stormakter, och det klargörs att även denna oreda var en följd av shirk. Alla de nationer som genom historien har spridit fördärv och kaos har varit mushriker.

Avslutningsvis ges en liknelse för att få människorna att förstå: precis som den döda jorden plötsligt får liv genom ett regn som Gud sänder, och sväller av växtlighet och grönska, så är det också med den döda mänskligheten. När Gud sänder ett regn av Sin barmhärtighet i form av uppenbarelse och profetskap, får mänskligheten nytt liv, växer, utvecklas och blomstrar. Därför: om ni tar vara på denna möjlighet kommer den karga arabiska jorden att blomstra genom Allahs barmhärtighet, och hela vinsten blir er. Men om ni inte tar vara på den, skadar ni bara er själva. Då kommer ingen ånger att hjälpa och ingen ny möjlighet att ges för att rätta till det som försumrats.

KORANEN & SUNNAH

[KAPITEL 30](#)

[«Vem är "den med två ansikten"? En profetisk varning](#)

[31. Luqman»](#)

- [Bönen gudomlig befallning](#)
- [Nationalismens Uppkomst i den Muslimska Världen](#)
- ['Awrah för män och kvinnor inom och utanför bön](#)
- [Bönen mellan befallning och upphöjelse](#)
- [Regeln om att be i Haram-kläder](#)
- [Att upphöja Allahs befallning är att be](#)
- [Förstå Koranen](#)
- [Lycka eller elände i nästa liv](#)
- [Frågor och svar angående ahl al-Kitabs Kött](#)
- [Rasism: Finns det en lösning?](#)